

Projecten Oost Begroot 2020

Inleiding

In april 2019 organiseerde de Buurtcoöperatie OHG - de Eester een succesvolle BuurtTop 2025 in Pakhuis de Zwijger. Zo'n 150 bewoners + actief bij de buurt betrokken professionals en ambtenaren stelden met elkaar een toekomstagenda op, die twee maanden later tijdens het Eesterfestival officieel aan stadsdeelvoorzitter Maarten Poorter werd aangeboden. In die toekomstagenda zijn richtinggevend ambities vastgelegd op basis waarvan bewoners van het Oostelijk Havengebied willen werken aan publieke waarden als duurzaamheid, leefbaarheid, zorgzaamheid en solidariteit.

Klik [hier](#) voor het officiële verslag van de BuurtTop 2025.

Sindsdien hebben bewoners niet stil gezeten. Verschillende thema's zoals die aan de gesprekstafels van de BuurtTop zijn besproken en waarvoor een groot aantal ideeën zijn geopperd zijn in werkgroepen en buurtinitiatieven ter hand genomen.

- Er heeft zich een Energiecommissie OHG gevormd die zich inzet voor een door bewoners gestuurde energietransitie van het Oostelijk Havengebied;
- Er is een maandelijkse weggeefkraam/reparatietafel/naaicafé georganiseerd, waarmee een begin is gemaakt voor meer aandacht voor een circulaire deeleconomie;
- Er is een werkgroep aan de slag gegaan om nu eens goed na te gaan denken over de vergroening van het Oostelijk Havengebied en daarbij bewust verder wil kijken dan het zoveelste geveltuintje. Biodiversiteit, klimaat en verbinding tussen bewoners staan centraal.
- Een groep bewoners buigt zich over het Gouden EI; het gebruikmaken van openbare gebouwen voor woningen voor jong en oud en op het snijvlak van wonen en zorg (right to bid)
- De Eestermobiel wordt ontwikkeld; elektrisch vervoer, 1 op 1, in de buurt. Om de mobiliteit en zelfredzaamheid van m.n. oudere bewoners te stimuleren.
- In kader van Age Friendly City is een "bankjesplan" gemaakt.
- Er is een Historische Kring opgericht die zich bezig uit met de geschiedenis van de buurt en de verbeelding daarvan in de openbare ruimte.
- Pittige Mosterd is ontstaan. Een cultureel concept waarbij buurtbewoners en de Nieuwe KHL samenwerken. De komende maanden wordt dit verder ontwikkeld en gecombineerd met masterclasses voor jongeren.

In alle opzichten heeft de BuurtTop gewerkt als een katalysator van initiatieven in de buurt. De Toekomstagenda functioneert als een reeks stippen op de horizon die voor steeds meer bewoners reden zijn om zich met hun leefomgeving te bemoeien.

Maar het proces is nog lang niet af. Niet voor niks reikt de Toekomstagenda tot 2025. Er zijn nog heel veel stappen te zetten. De energietransitie van het OHG is een enorme opgave die zeker nog tien jaar de gemoederen bezig zal gaan houden; de vergroening is een thema waar kleine initiatieven gekoppeld moeten worden aan nieuwe ontwerp vragen; de onderlinge zorgzaamheid en solidariteit vraagt om nieuwe initiatieven om mensen op elkaar te betrekken. Het werken aan de toekomst van een gebied is een proces dat niet snel op houdt en steeds weer nieuwe uitdagingen opwerpt.

Het voelt daarom als een enorme steun in de rug dat de financiële middelen die voor 2020 voor het Oostelijk Havengebied ter beschikking waren in kader van Oost Begroot nu aangewend kunnen worden om de ambities en projecten die voort zijn gekomen uit de BuurtTop 2025 dichterbij de realiteit te brengen. De doelstellingen van Oost Begroot en de uitkomsten van de BuurtTop 2025

sluiten in dat opzicht naadloos op elkaar aan. In de BuurtTop hebben bewoners immers een toekomstagenda vastgelegd die een goede grondslag vormt om daar via de doelstellingen van Oost Begroot verder handen en voeten aan te geven.

In dit activiteitenplan benoemen we acht projecten die voortvloeien uit de ideeën van de BuurtTop en aansluiten bij de actiepunten van de Toekomstagenda 2025. We hanteren hierbij de indeling van de Toekomstagenda 2025.

Thema Duurzaamheid en Klimaat

1. Energiekrant Duurzaam OHG

Uitwerking Toekomstagenda actiepunt 1 en 2

Om concrete stappen te kunnen zetten als uitwerking van de duurzaamheidsambities uit de BuurtTop is in de zomer door actieve en deskundige buurtbewoners een Energiecommissie OHG geformeerd die zich de komende jaren gaat inzetten voor een door bewoners gestuurde energietransitie. Zij heeft haar ambities vastgelegd in een uitvoerig projectplan en actieprogramma. In september start de Energiecommissie met de verkenningsfase naar het draagvlak voor duurzame energie met name in die complexen die van het aardgas af moeten, begin 2021 wil zij daar een vervolg aan geven door een haalbaarheidsstudie naar het aanwenden van alternatieve energiebronnen met name met behulp van aquathermie. Over al deze voornemens wil de Energiecommissie dit najaar een energiekrant Duurzaam OHG uitbrengen en een publieksmanifestatie organiseren, waarin zij OHG-bewoners informeert over wat er allemaal mogelijk is en wat er moet gebeuren om dat waar te maken.

Begroting:

Kosten 4 pagina's krant (A2-formaat)	€ 1000,00
Vormgeving en beeldmateriaal	€ 500,00
Publieksmanifestatie Kompas-zaal / Pakhuis de Zwijger (online?)	€ 1500,00
Totaal	€ 3000,00

2. Masterplan Groen

Uitwerking Toekomstagenda actiepunt 3

De werkgroep de Vergroeners wil het groen en de verbinding tussen bewoners en eilanden in Oostelijk havengebied een impuls geven. Samen is een sleutelwoord. Wij werken samen met bewoners, het stadsdeel Oost en de Gemeente Amsterdam aan het realiseren van een groene woonomgeving. Daarnaast helpt een groene omgeving de biodiversiteit en het klimaat. Op klimatologisch gebied: wateroverlast wordt erdoor verminderd en de stad wordt minder heet, doordat het groen schaduw oplevert en minder warmte opneemt dan steen. Het verbeteren van de biodiversiteit draagt bij aan een gezonde leefomgeving voor dier en mens.

Onze missie is om bewoners, jong en oud, enthousiast te maken voor een groen lint - een groene loper - Oostelijke Handelskade, eilanden tot Flevopark : een "stadsvoedselbos", waaraan vogels, insecten, bijen en mensen zich letterlijk en figuurlijk kunnen laven.

Wij willen een spil zijn in het geheel van groene initiatieven in OHG, zodat deze elkaar versterken

1. Enerzijds willen wij bewoners die zelf al plannen of initiatieven hebben helpen deze sneller te realiseren. Dit door de bewoners de weg te wijzen binnen de gemeente en verder te helpen als zij dreigen vast te lopen in de ambtelijke molen of qua beplanting hulp nodig hebben;

2. Anderzijds willen wij op plekken die duidelijk te verstaan zijn proberen bewoners te interesseren voor vergroening van die plekken; inspirerende voorbeelden van wat je zelf kan doen
3. En wij willen op verstaande plekken waar niet direct een voor de hand liggende bewonersparticipatie is, met hulp van de gemeente een groene oase, een voedselbos creëren, waaraan mens en dier zich kunnen laven.

Begroting:

Startfolder, vergelijkbaar Groenplan Dapperbuurt (tektschrijver, vormgever drukkosten)	€ 2000,00
De buurt in, bijeenkomsten per “eiland” met o.a. een groendeskundige	€ 3000,00
Inhuur expertise stadsecoloog/landschapsarchitect/bioloog	€ 10000,00
Technische mensen ivm omzetten documenten mbt kabels en leidingen	€ 1000,00
Direct te besteden aan groeninitiatieven	€ 5000,00
Publicatie overzicht groenprojecten, inspirerende voorbeelden en praktische handreikingen waarmee bewoners aan de slag kunnen (tektschrijver, vormgever drukkosten)	€ 3000,00
Presentatie en aftrap vervolg met wethouder(bv plaatsen boom “voedselbos”)	<u>€ 1000,00</u>
Totaal	€ 25000,00

3. Vervolgstappen richting circulaire/kringloopeconomie

Uitwerking Toekomstagenda actiepunt 4

In 2019 is het initiatief genomen tot een weggeefmarkt, die één keer per maand wordt georganiseerd via een kraam op de hoek van de Van Eesterenlaan en de Borneolaan. Dit is een zeer succesvol initiatief, waarbij steeds meer bewoners een inbreng hebben, zowel in de vorm van aangeboden spullen als in het meenemen van artikelen. Net op het moment dat er plannen waren om de frequentie te intensiveren, maakte covid-19 een voorlopig einde aan de weggeefkraam. Deze tegenslag noopt de initiatiefnemers wel om na te denken over andere vormen van kringloop en deeleconomie. Bijvoorbeeld door als prominent onderdeel van de website van de BuurtBalie een buurtmarktplaats te organiseren, die helder is ingericht goed werkt en waarin vraag en aanbod elkaar vinden zonder dat er sprake is van commerciële doeleinden. Zo’n marktplaatsinfrastructuur kan de basis vormen voor andere vormen van een lokale digitaal aangestuurde deeleconomie, bijvoorbeeld als het gaat om het delen van auto’s, gereedschappen en zelfs know how. Wat het succes van de weggeefkraam en de vele commentaren en opmerkingen van bezoekers in ieder geval ook duidelijk heeft gemaakt is dat er in het OHG een enorme behoefte is aan een goed ingerichte en op de buurt gerichte kringloopwinkel. De vraag is alleen: waar en hoe? Daar wil de initiatiefgroep graag een antwoord op gaan zoeken.

Begroting:

Inrichting van digitale infrastructuur voor buurtmarktplaatsen:	€ 3000,00
Onderzoek en zo mogelijk organisatie van een OHG Kringloopwinkel	<u>€ 2000,00</u>
Totaal	€ 5000,00

Thema Openbare Ruimte en Identiteit

4. Watergeschiedenis OHG

Uitwerking discussiethema BuurtTop 2025.

In het najaar van 2019 is als vervolg op de BuurtTop 2025 de Historische Kring OHG opgericht in samenwerking met het BAC (Borneo Architectuur Centrum). Door de corona-beperkingen is deze in het voorjaar van 2020 stil gevallen, maar een werkgroep daarbinnen is doorggegaan met de planvorming. Dat is de werkgroep die zich met de openbare ruimte bezighoudt, waarin zij de geschiedenis van het gebied tot de verbeelding wil laten spreken. Dat moet een installatie worden die permanent is.

Het plan is om aan de hand van zes panelen de watergeschiedenis van het gebied te vertellen en te illustreren. Deze in de tijd gefaseerde verbeelding begint bij de woeste zee die over het gebied heerste (1), toen het ontstaan van rietlanden en moerassen (2), daarna ontfermt de economie en een haven zich over het water (3), vervolgens strijden nomaden en stedenbouwkundigen om het gebied (dempen versus wonen (4), vervolgens wordt het wonen aan het water (5) en tenslotte wordt het blauw groen en biedt het water duurzame energie (6).

De panelen worden geplaatst in de buurt van het winkelcentrum Brazilië en in samenwerking met de winkeliers van Brazilië en de beheers- en exploitatieorganisatie Collier.

Begroting:

Vormgeving en beeldmateriaal panelen	€ 3000,00
Productie van de panelen	€ 7000,00
Totaal	€ 10000,00

Thema Wonen en Samenleven

5. Woonwensen, buurtvoorzieningen en haalbaarheidsonderzoek Gouden Ei/stadsdeelkantoor

Uitwerking Toekomstagenda actiepunten 9

Tijdens de BuurtTop in april 2019 is het plan ontstaan voor een nieuwe bestemming voor het schoolgebouw het Gouden Ei aan de C. van Eesterenlaan of het voormalig stadsdeelkantoor Zeeburg aan de Cruquiusweg.

De verwachting is dat het aantal 65+'ers in het Oostelijk Havengebied de komende jaren snel toeneemt. Het is beleid, maar zeker ook de wens van veel ouderen, om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. Het geclusterd wonen wordt als een goede richting gezien om het zo lang mogelijk zelfstandig wonen te realiseren. Tijdens de BuurtTop heeft een groep mensen zich uitgesproken om te werken aan een woonvorm waar mensen van verschillende leeftijden wonen, die betrokken zijn bij elkaar en omzien naar elkaar. In dit pand zou ook ruimte moeten zijn voor buurtvoorzieningen gericht op ontmoeten en zorg. Denk daarbij aan een professionele keuken, activiteitenruimte en een Care B&B. Ook zou de maatschappelijke ruimte een uitvalsbasis kunnen zijn voor zorgpartijen in de buurt.

Het woonconcept moet nog verder worden uitgewerkt, maar steekwoorden zijn autonomie, ontmoeting, zingeving, diversiteit (jong/oud, sociale en vrije sector huur), community met uitstraling naar de hele buurt. Onderzocht wordt of een Wooncoöperatie haalbaar is of dat de voorkeur uitgaat naar een Beheercoöperatie.

Om nog beter inzicht te krijgen in de woonwensen van de bewoners van het OHG willen we graag een enquête uitvoeren. We onderzoeken nu de mogelijkheden bij OIS of een extern bureau.

Doelen van het woonwensenonderzoek

- Inzicht krijgen in de behoeften van buurtbewoners met betrekking tot (sociale) voorzieningen in de buurt

- Nieuwe ideeën opdoen voor de invulling van t' Gouden Ei / stadsdeelkantoor
- Draagvlak en gevoel van eigenaarschap creëren bij buurtbewoners m.b.t. de plannen van 't Gouden Ei /stadsdeelkantoor

Uitgangspunten van onze aanpak

- Zo breed mogelijke groep proberen te bereiken (streven naar afspiegeling van de buurt in respons, zowel in termen van gender, culturele achtergrond en leeftijd)
- Onderzoek laten aansluiten bij de bestaande netwerken en activiteiten in de buurt en bij de wensen en talenten van buurtbewoners

Daarnaast willen we ook een haalbaarheidsonderzoek tav de gebouwen Gouden Ei en voormalig stadsdeelkantoor. Is omvorming naar huisvesting technisch mogelijk, aantal woningen, welke ruimte kan het bieden aan gemeenschappelijke voorzieningen, indicatie van de kosten.

We beschikken dan in 2021 over twee onderzoeksresultaten , die nodig zijn om verdere uitvoering te kunnen geven aan het plan.

Begroting:

Onderzoek woonwensen OIS	€ 5000,00
Haalbaarheidsonderzoek Goud Ei en stadsdeelkantoor	<u>€ 15000,00</u>
Totaal	€ 20000,00

Thema ouder worden en vitaal blijven

6. Eestermobiel

Uitwerking Toekomstagenda actiepunt 6

De buurt Oostelijk havengebied vergrijsst. De BuurtBel voorziet duidelijk in een behoefte. Af en toe vraagt iemand een ritje aan. De BuurtBel heeft de beschikking over een grote groep bewoners die wel wat willen doen voor een anders. Veel mensen hebben geen eigen auto. En het OV is niet overal goed toegankelijk.

Geïnspireerd door andere initiatieven (o.a. Hen en Weer in de Pijp) en door de energie en denkkraft die OHG 2025 vrij maakte, willen we in de buurt een auto laten rondrijden die bewoners kan vervoeren op korte afstanden. Het idee is in 2019 ontstaan en de Buurtcoöperatie lijkt de geschikte organisatie om zoiets op te zetten.

Het idee is om een elektrisch autootje aan te schaffen waarmee OHG-bewoners op hele korte afstanden vervoerd kunnen worden binnen OHG en net daarbuiten, zoals OLVG. Bedoeld voor bewoners van het Oostelijk Havengebied , maar ook bijvoorbeeld bewoners van de Flevopoort/Flevohuis. Door vrijwillige chauffeurs, buurtbewoners. Ook zouden bewoners het autootje kunnen lenen/huren tegen een redelijk bedrag.

Binnen de BuurtBel is geen ruimte om dit project goed op te zetten. Daarom hebben we Marijke Krabbenbos gevraagd of ze dit project wil realiseren samen met een groepje bewoners. Op zo'n manier dat het overgedragen kan worden aan de BuurtBel mbt de structurele coördinatie.

Fase 1: onderzoek auto (welke, koop of lease)

Fase 2: opstart communicatie/PR (folder e.d.)

Fase 3: voorbereiding exploitatie, mensen en processen (o.a. sponsoring zoeken)

Fase 4: feestelijke opening en start exploitatie

Begroting:

Aanschaf Biro/Canta	€ 6000,00
Verzekeringskosten	€ 1000,00
Folder-PR (tekst, vormgeving, drukkosten)	€ 1500,00
Projectleider	<u>€ 6500,00</u>
Totaal	€ 15000,00

7. Bankjesplan

Uitwerking Toekomstagenda actiepunten 6

In onze buurt vind je veel hoge stoepen, rommelig liggende stenen, bankjes en trappen zonder leuning. Voor jonge mensen is dat geen probleem maar voor ouderen is een kleine wandeling soms een onneembare hindernisbaan

Doestelling uit het OHG 2025 plan is:

We zijn een age-friendly wijk met toegankelijke looproutes met voldoende bankjes om uit te rusten en elkaar te ontmoeten.

Situatie

Wij hebben met een groepje bewoners geconstateerd:

- dat er op de belangrijke looproutes veel bankjes zijn, maar er zijn plekken waar we echt een bankje missen;
- dat de onderhoudstoestand van de bankjes wisselend is, ze zijn vaak vies;
- de bankjes niet age-friendly zijn. Ouderen kunnen moeilijk opstaan, omdat er geen leuning is en het lage bankjes zijn.

Uitgangspunten voor het plan

- Bankjes zijn nodig om af en toe uit te rusten;
- Bankjes zijn geschikte ontmoetingsplekken in de openbare ruimte.

Aanpak

- Schouwgroep samenstellen om knelpunten te inventariseren;
- Social-media oproep om knelpunten te melden
- Samen met bewoners, gemeente bankjes langs belangrijke looproutes schouwen;
- Inventariseren waar er bankjes ontbreken;
- Bankjes verhogen en leuning aanbrengen (age-friendly maken)
- Samen met gemeente onderhoudsplan opstellen
- Zoveel mogelijk bankjes plaatsen op plekken waar vraag is.

Begroting:

Nieuwe bankjes s	€ 7000,00
ophogen en aanbrengen leuning	€ 5500,00
communicatie	<u>€ 500,00</u>
Totaal	€ (1)3000,00

(waarvan 10000,00 via gebiedsplan)

Consumptie, Cultuur en Vrije Tijd

8. Pittige Mosterd

Uitwerking discussiethema BuurtTop 2025

Pittige Mosterd is de avond waarop je het geheime recept ofwel de inspiratie van een bekende buurtgenoot ontdekt, EN tevens mag uitproberen!

Het idee voor Pittige Mosterd ontstond tijdens de Buurttop 2019 in Pakhuis de Zwijger. Na een brainstorm, zijn zes buurtbewoners bij elkaar gaan zitten en hebben Pittige Mosterd in een ruwe schets verzonnen. Na een aantal meetings bij de Nieuwe KHL later dat jaar, werd er besloten om het concept te gaan uitproberen. Bedacht werd om 1 x in de maand, in de derde week, de show Pittige Mosterd te houden, als **culturele** salon en buurtverbinder.

Buurtbewoners hebben op de BuurtTop in 2019 aangegeven dat het gebied leefbaarder, gezelliger, groener en socialer zou kunnen worden. Het doel van de Pittige Mosterd avonden is dan ook: de buurt een handje helpen om bewoners met elkaar in contact te brengen, cultuur bieden en bekende buurtbewoners te laten stralen op het podium. In dit gebied is geen theater of filmhuis, dus Pittige Mosterd biedt ook aan kunstenaars en creatievelingen uit de buurt een platform om hun creatieve werk te laten horen, zien en ervaren. Gebleken is dat kunstenaars dit zeer waarderen. Alle hoofdgasten gaven aan dat ze een hele fijne avond gehad hadden en blij waren met de warme, en intieme sfeer. Geen stekelig journalistiek interview maar juist heel open, en belangstellend gesprek over zijn of haar aanpak

Een avond van 1,5 tot 2 uur diepte- interview en inspirationale 'experience' waarbij we een kijkje nemen in het werk, dromen en ambities van een bekende buurtbewoner. Een avond waarop toeschouwers de kans krijgen om zich te verbinden met de werkwijze van die persoon en vragen kunnen stellen. Tevens een avond om mensen uit de buurt te leren kennen en nieuwe verbinding te maken.

We hebben een paar proefsessies gedaan met o.a. Def P als eerste hoofdgast. De reacties waren zeer positief. Mensen gaven aan dat ze het fijn vonden om een buurtbewoner in een ander licht te zien, en waardeerden de praktische opzet. De gezellige, persoonlijke sfeer maakte het gemakkelijk om contacten te leggen, een drankje te drinken en connecties te maken na afloop. Ook de hoofdgast is door de opzet gemakkelijk benaderbaar. Hij of zij dronk ook een drankje mee, en ging met allerlei mensen in gesprek. Dit vonden mensen erg leuk, de buurtbewoner bleek ook echt een betrokken buurtbewoner.

Op basis van de positieve reacties willen we het concept Pittige Mosterd verder ontwikkelen. Naast bovenstaande insteek willen wij ook bevorderen dat er projecten ontstaan die de buurt helpen groeien. Denk aan het samenwerken met een kunstenaar of het helpen vormgeven van een project waar de buurt van kan profiteren. Zo is het idee van de Jongerenvariant ontstaan. Wij denken dat dit voor jongeren een hele goede manier zou kunnen zijn om kennis te maken met het vakgebied van de hoofdgast: zoals architectuur, performing arts, beeldende kunst. Voorafgaand aan de Pittige Mosterd willen we een masterclass organiseren die gegeven wordt door de hoofdgast van de avond.

Het lange termijn doel is dat binnen KHL een creatieve hub ontstaat waar mensen in co-creatie bij activiteiten betrokken kunnen worden, samen en ten behoeve van ontwikkeling in het Oostelijk Havengebied.

De komende periode willen we 5 avonden en 5 masterclasses organiseren. Met inspirerende buurtbewoners, die actief zijn in de culturele/creatieve sector, als hoofdgast. Een groepje buurtbewoners i.s.m. de Nieuwe KHL en de Eester geven vorm aan deze avonden en masterclasses, inclusief PR. Op de avonden is er een zaal nodig, techniek, hosting en muziek en iemand die de avond presenteert en de hoofdgast interviewt. De hoofdgast verzorgt tevens een masterclass. Er wordt een bijdrage gevraagd van de gasten volgens het “pay as you like” principe.

De kosten voor 5x Pittige Mosterd i.c.m. 5x een masterclass zijn om en nabij € 25.000,00. De productie en uitvoering wordt echter grotendeels vrijwillig uitgevoerd. Met aftrek van deze vrijwillige inzet resteert een bedrag van € 10.000,00. Hiervan verwachten € 1.000,00 binnen te halen via “pay as you like” .

Begroting:

Productie	€ 2000,00
PR	€ 1000,00
Zaal en technicus (10 dagdelen)	€ 3000,00
Hosting en presentatie	€ 1750,00
Muzikant	€ 750,00
Attentie hoofdgast	€ <u>500,00</u>
Totaal	€ 9000,00